

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
Głównego Inspektora Ochrony Środowiska ¹⁾
za rok 2021

(rok, za który składane jest oświadczenie)

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych³⁾

Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska

(nazwa jednostki sektora finansów publicznych)

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

X w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- monitoringu realizacji celów i zadań,
 - procesu zarządzania ryzykiem,
 - audytu wewnętrznego,
 - kontroli wewnętrznych,
 - kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji:
-

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, 15 lutego 2022 r.

(miejsowość, data)

GŁÓWNY INSPEKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA

(podpis kierownika jednostki)
Michał Mistrzak

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

1.1. Opóźnienia w orzecznictwie i terminowości załatwiania spraw

Występują opóźnienia w:

- rozpatrywaniu odwołań od decyzji wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska wymierzających administracyjne kary pieniężne, w największym wymiarze dotyczy to decyzji w zakresie gospodarki odpadami;
- realizowaniu zadań w obszarze nielegalnego przemieszczania odpadów w postaci pojazdów;
- załatwiania skarg i wniosków o interwencję.

Opóźnienia te wynikały z corocznego dużego napływu tego rodzaju spraw w porównaniu z poprzednimi latami, a także panującą epidemią COVID-19, zwolnieniami chorobowymi pracowników oraz ich pobytami na obowiązkowych kwarantannach.

1.2. Nieprzygotowanie i nieprzekazanie zgodnie z planem właściwym organom 4 raportów.

W 2021 r. nie przygotowano

- raportu za rok 2019 o funkcjonowaniu gospodarki bateriami i akumulatorami oraz zużytymi bateriami i zużytymi akumulatorami, w tym informacje na temat osiągniętego poziomu zbierania oraz recyklingu;
- raportu za rok 2020 o funkcjonowaniu gospodarki bateriami i akumulatorami oraz zużytymi bateriami i zużytymi akumulatorami, w tym informacje na temat osiągniętego poziomu zbierania oraz recyklingu;
- raportu za rok 2019 o funkcjonowaniu systemu gospodarki zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym;
- raportu za rok 2020 o funkcjonowaniu systemu gospodarki zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym.

Dane do przygotowania ww. raportów pochodzą w całości z Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO). GIOŚ nie ma możliwości samodzielnego ich pozyskania. Raporty te sporządzane są na podstawie danych przekazanych GIOŚ przez Instytut Ochrony Środowiska Państwowy Instytut Badawczych (zwany dalej IOŚ-PIB) po dokonaniu przez marszałków województw weryfikacji sprawozdań złożonych przez zobowiązane podmioty przez indywidualne konta BDO.

Na chwilę obecną GIOŚ nie otrzymał od IOŚ-PIB wiarygodnych danych pozwalających na sporządzenie raportów za 2019 r. – otrzymane dane w znacznym stopniu odbiegają od obserwowanych od lat trendów na rynku gospodarki zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, a także bateriami i akumulatorami.

GIOŚ nie udostępnił także (w celu przeprowadzenia analizy danych źródłowych pod kątem potencjalnych nieprawidłowości) zestawienia danych.

Dodatkowo GIOŚ nie otrzymał dotychczas żadnych danych dotyczących roku 2020.

Oznacza to, że dotrzymanie terminów przewidzianych na przygotowanie i przekazanie ww. raportów nie było możliwe. Po otrzymaniu poprawionych i zweryfikowanych danych za rok 2019 i rok 2020 zostaną one w najkrótszym możliwym terminie wykonane i przekazane Ministrowi Klimatu i Środowiska.

2. *Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.*

2.1. Opóźnienia w orzecznictwie i terminowości załatwiania spraw

Planuje się kontynuację przyjętego w roku 2021, w uzgodnieniu z MKiŚ, programu naprawczego zakładającego likwidację występujących zaległości i opóźnień w załatwianiu spraw do końca roku 2023. Przewiduje się także wzmocnienie kadrowe departamentów merytorycznych objętych programem naprawczym, z częściową ich reorganizacją. Kontynuowany będzie także bieżący monitoring stanu realizacji prac związanych z likwidacją zaległości i opóźnień. Szczególna uwaga będzie zwrócona na zakończenie spraw „najstarszych” oraz równomierne obciążenie pracowników realizacją zadań.

Przewidziane są szkolenia odnośnie rozpatrywania odwołań od decyzji administracyjnych, skarg, wniosków i petycji, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa (kpa, ustawa o petycjach, przepisy ochrony środowiska), jak też w zakresie skutecznej komunikacji z interesantami, zarówno dla nowych pracowników, jak też pracowników z dłuższym stażem.

2.2. Nieprzygotowanie i nieprzekazanie zgodnie z planem właściwym organom 4 raportów.

Planuje się podjęcie działań mających na celu:

- zidentyfikowanie we współpracy z MKiŚ zakresów danych, w których mogą występować błędy;
- przekazanie informacji o nieściśłościach do marszałków województw;
- sprawowania bieżącej kontroli przez GIOŚ, jakości danych otrzymanych z IOŚ-PIB;
- sporządzenie raportów w możliwie najkrótszym czasie od otrzymania wiarygodnych danych z IOŚ-PIB.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie.

1.1. Opóźnienia w orzecznictwie i terminowości załatwiania spraw

W 2021 r. podjęto następujące działania w celu zmniejszenia zaległości i opóźnień w rozpatrywaniu spraw:

- Przyjęto, w uzgodnieniu z MKiŚ, program naprawczy zakładający likwidację występujących zaległości i opóźnień w załatwianiu spraw do końca roku 2023;
- opracowano projekt ustawy o zmianie ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów, w którym przewiduje się m.in. uproszczenie procedur wydawania decyzji;
- czasowo oddelegowano do Wydziału Przemieszczania Odpadów Pojazdów dwóch pracowników z innych wydziałów w celu zapewnienia wsparcia przy pracach związanych z likwidowaniem zaległości.
- W Departamencie Inspekcji częściowo uzupełniono braki kadrowe; zatrudniono 5 pracowników ds. odpadów, 2 ds. kontroli azotanów pochodzenia rolniczego, nie powiódł się nabór na stanowisko ds. kontroli F-gazów i ds. ochrony powietrza;
- W zakresie skarg i wniosków o interwencję monitorowano efekty wprowadzonych w 2020 r. zmian organizacyjnych i wzmocnień kadrowych oraz dokonywano korekty w tym zakresie, co zostało zrealizowane poprzez systematyczną analizę przez Dyrektora Departamentu Prawnego stanu realizacji spraw (zarówno bieżących, jak i zaległych z lat ubiegłych) przez poszczególnych pracowników zespołu ds. skarg i wniosków po zakończeniu każdego miesiąca. Ponadto dynamicznie i punktowo reagowano na potrzeby kadrowe i organizacyjne, dzięki czemu możliwe było terminowe załatwienie dodatkowo 158 bieżących spraw. W grudniu 2021 r. zatrudniono pracownika na zastępstwo pracownika przebywającego na długotrwałym zwolnieniu lekarskim, w zespole ds. skarg i wniosków.

Ponadto przygotowywano okresowe informacje dla Kierownictwa GIOŚ i Ministerstwa Klimatu i Środowiska o stanie realizacji planu naprawczego GIOŚ w zakresie likwidacji zaległości i opóźnień w rozpatrywaniu spraw.

2. Pozostałe działania:

2.1 Opóźnienia w orzecznictwie i terminowości załatwiania spraw

Ze względu na pandemię COVID-19 i związane z tym zachorowania pracowników i konieczność przebywania na kwarantannie, a także konieczność zachowania odpowiednich reżimów sanitarnych w miejscu pracy, stworzono warunki organizacyjno-techniczne do wykonywania pracy zdalnej. Działania te ograniczały powstanie dodatkowych zaległości i opóźnień w realizacji ustawowych zadań Inspekcji Ochrony Środowiska.

Objaśnienia:

- 1) Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- 2) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 3) Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).
- 4) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 5) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- 6) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 7) Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- 8) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 9) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 10) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.